Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

[redacted]

TER BESLISSING

Directoraat Generaal Langdurige Zorg
Directie Langdurige Zorg
Afdeling 2

Opgesteld door

[redacted]

Aan Minister VWS

Deadline: afhankelijk van Voorjaarsnota

nota

Voorhangbrief maatregel Wlz-behandeling inclusief proces twee andere tariefmaatregelen

Datum
22 februari 2024

Kenmerk
3778727-1062119-LZ

Uw kenmerk

Zaaknummer
1062119

Bijlage(n)
0

1. Aanleiding

Hierbij ontvangt u de voorhangbrief voor de maatregel behandeling die voortvloeit uit het coalitieakkoord. Deze brief bevat de zakelijke inhoud van de aanwijzing aan de NZa. Daarnaast informeert u met de brief het parlement over het vervolg van de twee Wlz-tariefmaatregelen inzake meerjarig contracteren en doorontwikkeling kwaliteitskader verpleeghuiszorg en over uw reactie op de motie Dobbe over de personele bezettingsnorm[1].

2. Geadviseerd besluit

- Indien u akkoord bent met de inhoud van de brief dan adviseren wij u om deze te ondertekenen en – zodra de Voorjaarsnota naar het Parlement is verstuurd – te laten versturen naar de Eerste en Tweede Kamer.

Toelichting deadline: Advies is om bijgaande brief te versturen zodra de Voorjaarsnota naar de Tweede Kamer is verstuurd.

Met het oog op de zorginkoop 2025 is het gewenst zo snel mogelijk duidelijkheid te hebben over het wel/niet doorgaan van de maatregelen.

3. Kernpunten

3.1 Tariefmaatregel Wlz-behandeling

Achtergrond

- In het coalitieakkoord was afgesproken dat de aanspraak behandeling voor Wlz-cliënten overgeheveld zou worden naar de Zvw. In de Kamerbrief van 4 juli 2022 over het programma "Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen" (WOZO)[2] heeft u gemeld dat veldpartijen aangaven dat een overheveling van behandeling naar de Zvw per 2025 een ongewenst hoge druk zet op de (continuïteit van) zorgverlening aan de meest kwetsbare ouderen en mensen met een beperking en dat u daarom behandeling niet overhevelt naar de Zvw. Daarbij heeft u tevens aangegeven dat aan deze afwijking van het coalitieakkoord de harde voorwaarde is gekoppeld dat de taakstelling van

[1] *Kamerstukken II*, 2023-2023, 36 410 XVI, nr. 80.
[2] *Kamerstukken II*, vergaderjaar 2021-2022, 29389 nr. 111.

€170 miljoen structureel per 2025 binnen de Wlz wordt gerealiseerd (via aanpassing van prestatie- en tariefregulering door de NZa).
- In de Kamerbrief van 1 november 2022 over de voortgang behandeling Wlz gaf u in vervolg hierop aan voornemens te zijn om de NZa separaat een aanwijzing te geven om per 2025 een korting van € 170 miljoen toe te passen op de maximumtarieven van de zorgzwaartepakketten (zzp's) inclusief behandeling voor zowel de sector gehandicaptenzorg als de sector verpleging en verzorging. Met de bijgevoegde brief start u de voorhang van de aanwijzing op.

Inhoud maatregel Wlz-behandeling
- De inhoud van de maatregel wordt uitvoerig toegelicht in de brief.
- U geeft aan dat u de prestaties zzp lvg 1 t/m 5 en zzp sglvg1 uitzondert van de maatregel, omdat deze tarieven geen tegenhanger hebben in de Zvw en daarmee een tariefmaatregel niet onderbouwd kan worden.

Verder proces voorhang tariefmaatregel
- Wanneer de Kamers instemmen met de inhoud van de voorgenomen aanwijzing voor de tariefmaatregel Wlz-behandeling, kunt u een aanwijzing versturen naar de NZa.
- Na het versturen van de aanwijzing, zal de NZa de maatregel verwerken in de tarieven van 2025, die gepubliceerd zullen worden rond 1 juli 2024.

3.2 Tariefmaatregel meerjarige contracten met budgetafspraken

Achtergrond
- In uw brief geeft u aan dat de NZa op grond van uw eerdere aanwijzing van 14 juni 2023 vanaf 2025 de beoogde besparing in verband met de tariefmaatregel meerjarig contracteren in haar tarieven kan verwerken, *indien* aan de volgende voorwaarden is voldaan:
    1) de beschikbaarheid van een meerjarig landelijk Wlz-kader; en
    2) het faciliteren van een wettelijke grondslag voor bezwaar en beroep om ervoor te zorgen dat de NZa de verdeling van het Wlz-kader over de regio's goed kan laten verlopen. Deze grondslag is voorzien in het wetsvoorstel DOS dat momenteel in behandeling is bij de Tweede Kamer.

Verder proces
- In uw brief kondigt u aan dat u een voorlopige kaderbrief Wlz 2024-2029 zult opstellen. En dat u zoals gebruikelijk na Prinsjesdag de definitieve meerjarige kaderbrief naar het parlement zult versturen.
- Indien het wetsvoorstel DOS op 1 januari 2025 van kracht is zal daarmee zijn voldaan aan de voorwaarden voor de tariefmaatregel.
- Indien per 1 januari 2025 *niet* aan beide voorwaarden wordt voldaan dan is de maatregel niet langer juridisch houdbaar. Met het oog op een ordentelijke zorginkoop dient u, zodra zou blijken dat dit onvermijdelijk het geval is, de NZa te verzoeken om de besparing in haar tarieven voor 2025 terug te draaien. Dit vergt in dat geval een nieuwe voorhangprocedure bij het parlement (analoog aan de procedure bij het terugdraaien van de taakstellingen voor 2024 in september 2023).

3.3 Tariefmaatregel doorontwikkeling kwaliteitskader verpleeghuiszorg

Achtergrond

- In uw brief geeft u aan dat u verwacht dat de NZa op grond van uw eerdere aanwijzing van 14 juni 2023 vanaf 2025 de beoogde besparing in verband met de tariefmaatregel doorontwikkeling kwaliteitskader in haar tarieven kan verwerken. Dit baseert u op de verwachte inschrijving van het nieuwe Generiek Kompas in het Register van het Zorginstituut voor 1 juli 2024.
- In de brief wijst u er voorts op dat de taakstelling van structureel 350 miljoen niet zal leiden tot ontslagen in de sector. U laat zien dat de uitgaven (en daarmee de ruimte voor extra banen) in de komende vijf jaar nog steeds met 15 procent zullen toenemen. Uitgaande van 475 duizend banen in de VVT-sector in 2023 betekent dat ruimte voor ruim 70 duizend extra banen in 2028. U wijst er voorts op dat hoewel door de taakstelling de financiële ruimte voor extra banen met circa 10 duizend wordt afgeremd er van verschraling van zorg geen sprake hoeft te zijn. Gezien de krappe arbeidsmarkt, de bestaande vacaturegraad en de concurrentie vanuit andere sectoren zal het aantrekken van ruim 70 duizend extra medewerkers reeds een zeer ambitieuze opgave zijn. Dit maakt de doorontwikkeling van het kwaliteitskader extra belangrijk zodat zorgaanbieders hun zorg anders kunnen organiseren.

3.4 Reactie op motie Dobbe over de personele bezettingsnorm

- In uw brief legt u uit dat u op grond van wet- en regelgeving geen rol heeft bij de inhoud van een kwaliteitsstandaard. En dat u derhalve geen uitvoering kunt geven aan hetgeen in de door de Tweede Kamer aangenomen motie is verzocht.
- Verder biedt u aan om deze informatie in een technische briefing aanvullend toe te lichten.

3.5 Timing

- In de brief is de voorhangperiode gespecificeerd omdat deze deels tijdens een reces van de Eerste en Tweede kamer valt. Het reces van de Eerste Kamer is van 24 april tot en met 13 mei; het reces van de Tweede kamer van 26 april tot en met 13 mei. De aanwijzingen voor de regelgeving schrijven voor dat tenminste driekwart van de voorhangtermijn buiten een reces van de kamers valt (dus tenminste 23 dagen).
- De Voorjaarsnota ligt naar verwachting op 26 april ter besluitvorming in de MR. Vrijdag 26 april is tevens de eerste dag van het mei-reces.
- Onderstaande tabel laat twee mogelijke verzenddata zien en wanneer de voorhang eindigt. De tweede variant gaat ervan uit dat u de brief na afloop van het mei-reces verstuurt.

Datum versturen	Datum waarop voorhang eindigt
vrijdag 26 april	woensdag 5 juni
dinsdag 14 mei	woensdag 12 juni

- De NZa heeft laten weten dat zij met het oog op het vaststellen van haar regelgeving voor 2025 graag op 1 juni 2024 duidelijkheid heeft over het beleid. Indien de voorhang van de maatregelen eindigt na 1 juni aanstaande,

zullen wij hierover contact opnemen met NZa om dit nader af te stemmen. Dit hebben we vorig jaar ook gedaan naar aanleiding van de aanwijzing van 14 juni 2023.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek
Het draagvlak voor de drie tariefmaatregelen is in de Tweede Kamer waarschijnlijk beperkt, ondanks uw argumenten in het licht van de houdbaarheid van de overheidsfinanciën en de toekomstbestendigheid van de Wlz voor een groeiende groep kwetsbare burgers.

Het versturen van deze brief kent een zeker spanningsveld. Vanuit de Tweede Kamer zijn er diverse signalen die erop wijzen dat een meerderheid geen ombuigingen op Wlz-terrein wil. Dit blijkt onder meer uit het controversieel verklaren van de meerjarige voorlopige kaderbrief Wlz 2023-2028[3] en het aangenomen amendement Dobbe[4] om bezuinigingen in de Wlz terug te draaien. Tegelijkertijd acht het demissionaire kabinet de maatregelen uit deze brief onverminderd urgent in het licht van een sluitende begroting met het oog op een volgende kabinetsperiode.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie
De brief is in lijn met uw eerdere communicatie om deze toekomstbestendigheid te borgen. Maatschappelijk gezien lijkt er echter geen brede overeenstemming over de route naar deze toekomstbestendige zorg.

c. Financiële en personele gevolgen
De financiële impact van de drie tariefmaatregelen is reeds verwerkt in de VWS-begroting. Deze zijn tevens samengevat in tabel 1 van de brief (onderdeel 5).

d. Juridische aspecten haalbaarheid
De NZa moet ten minste redelijkerwijs kostendekkende tarieven vaststellen om de op grond van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) vereiste goede zorg te kunnen leveren. Het voldoen aan de kwaliteitsstandaarden die door het Zorginstituut zijn ingeschreven in haar register maakt onderdeel uit van de op grond van de Wkkgz te leveren goede zorg.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
Deze brief is intern afgestemd met de directies FEZ, PZo en Z en extern met het ministerie van Financiën en de NZa.

f. Gevolgen administratieve lasten
n.v.t.

g. Toezeggingen
Met het versturen van deze brief voldoet u aan de toezegging om rond het voorjaar van 2024 een voorhangbrief te versturen naar beide Kamers, zoals aangegeven in de beantwoording "Feitelijke vragen voortgang behandeling Wlz-

[3] *Kamerstukken II*, 2022–2023, 34 104, nr. 390.
[4] *Kamerstukken II*, 2023-2024, 36 410 XVI nr. 36.

cliënten" van 17 maart 2023.[5] Verder doet u met deze brief geen nieuwe toezegging.

h. Fraudetoets
n.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering
Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Onderstaande passage is onleesbaar gemaakt in het procesbelang van de staat.

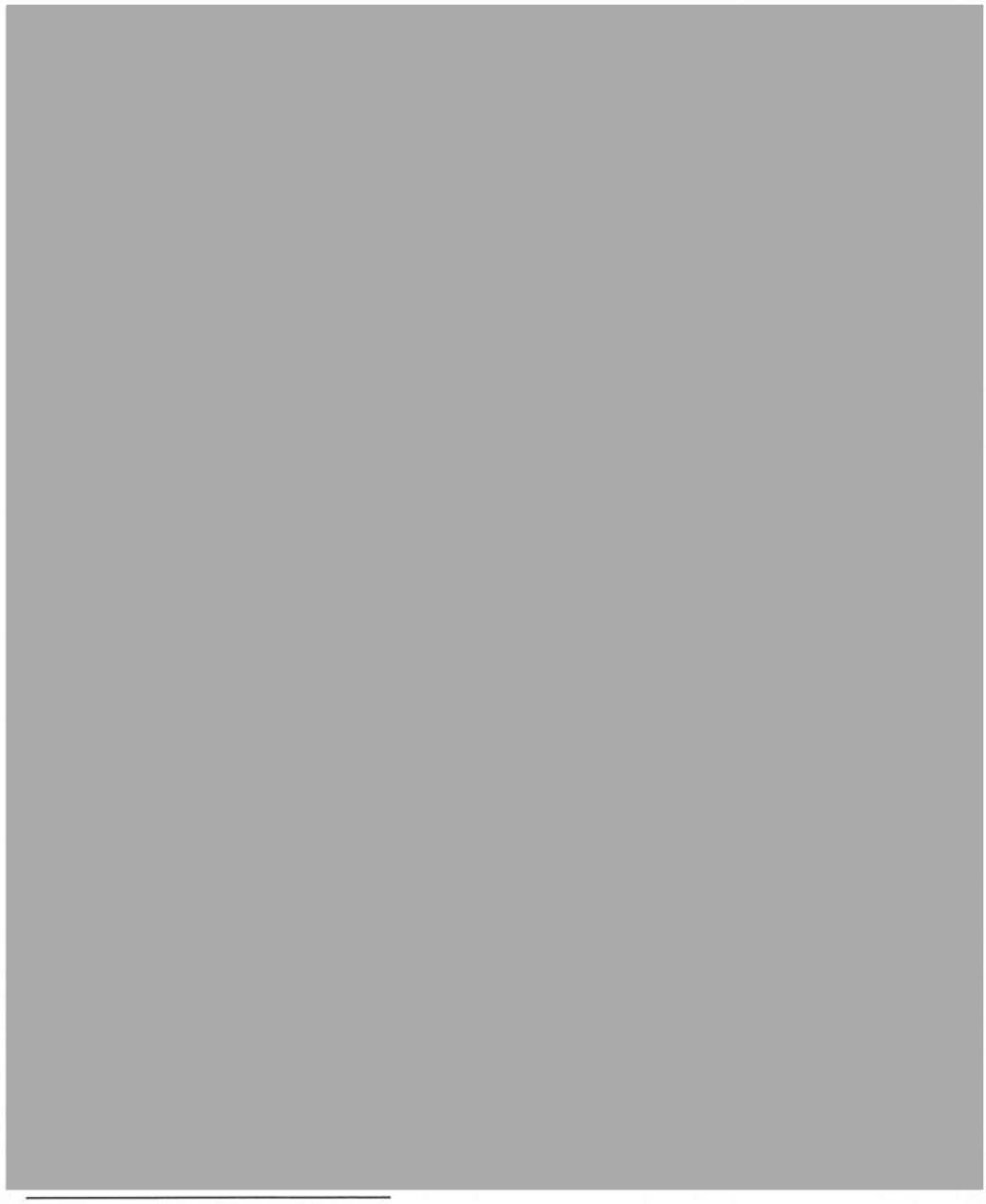

[5] Kamerstukken II, vergaderjaar 2022–2023, 34 104, nr. 371.

[redacted]

atum
2 februari 2024

enmerk
778727-1062119-LZ